

NARODNI DNEVNIK

Neodvisen političen list.

Izhaja vsak dan popoldne.

Mesečna naročnina:

V Ljubljani in po pošti Din 16, inozemstvo Din 25.

Uredništvo in upravnništvo: Wolfova ulica št. 1/I.
Telefon 213.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.633.

Dobra volja.

Uspeh londonske konference je bil dosegljiv le, ker so imeli vsi delegati dobro voljo, ker so vsi hoteli doseči sporazum. Brez te dobre volje bi končala Londonska konferenca ravno tako neuspešno, kakor so končale dosedaj vse konference in Evropa bi stala danes na pragu resnih vojnih zapetljajev in ne na pragu miru, kakor stoji danes.

Dejali smo že in danes ponavljamo, da mora biti za nas Londonska konferenca nauk, ki ga ne smemo prezreti. Če je uspelo državnikom v Londonu, da so storiili tla za sporazum med Nemci in Francozi, potem morajo tudi naši politiki imeti toliko dobre volje, da ustvarijo sporazum med Hrvati in Srbi. Brez dobre volje v Londonu bi propadla Evropa, brez dobre volje v Zagrebu in Beogradu propade Jugoslavija. To je težka in neovrgljiva resnica in gorje nam vsem, če v pravem času ne zavladava dobra volja.

Ce bi odločeval pri nas v politiki narod sam, potem bi dobra volja že davno zmigala, ker narod hoče mir in noče nemirov. Toda oblasti nad narodom so se potem spretnega manevriranja z različnimi gesli polastili razni politiki in ti ne puste, da bi prišlo do miru in sprave in da bi zmigala dobra volja. Še vedno pa je bilo tako, da je od nemirov in nereda trpel samo narod in tudi danes ni še drugače. Zato je v največjem interesu naroda, da izgube moč vsi tisti, ki so nasprotni mirnemu življenju, ki so možje brez dobre volje.

Otročje lahko se spoznati ljudi slabe volje. Tisti, ki govori, da je treba sodržavljana sovražiti, tisti je mož slabe volje. Še slabše volje pa je tisti, ki pridiguje sovražstvo celo do krvnega brata. Kdor živi od razprtije je slab človek in dober je le tisti, ki ustvarja prijateljstvo in ki končuje spore v rodbini.

Zato so ljudje slabe volje vsi tisti Hrvati, ki so oznanjali sovražstvo do Srbov in zato niso ljudje dobre volje tisti, ki so učili Srbe, da je treba biti proti Hrvatom.

Mož slabe volje pa je tudi tisti, ki predstavlja Srba Hrvatcu in obratno tako, da ne more Srb vzljubiti Hrvate, ni ti Hrvat Srba. Kdor govori, da so vsi Hrvati proti državi, da so sami nasprotniki kralja in Jugoslavije, ta seje med našim narodom razdor, ta se je pregrešil nad svetim zakonom našega ujedinjenja. Ravno tako pa greši tisti, ki kaže vedno s prstom na Beograd, kot izvor vsega zla, ker on vzbuja mržnjo med brati in pokopuje s tem temelje ujedinjenja.

Ujedinjenja se ne da doseči s širjenjem sovražstva, temveč le s propagando ljubezni. Zato bo mož dobre volje skušal celo zablode brata opravičiti in zato bo govoril mož dobre volje Srbu tudi o radičevcih tako, da ne more trpeti ljubezen Srba do Hrvata. Pravi Jugoslovan bo razložil Srbu, zakaj da je med hrvaškim narodom nastalo razpoloženje proti Srbom in pravi Srb — Jugosloven ne bo zameril Hrvatcu trenutne zablode, temveč bo skušal z odpravo nedostatkov povrniti Hrvatcu zaupanje do države in Jugoslavije.

Mož dobre volje ne more poznati ne partizanstva in ne ozkostrčnosti. Zato je bil pravi rodoljub vesel, ko so prišli Radičevci v skupščino, pa čeprav je moglo to škodovati stranki, kateri pripada. Toda pravi rodoljub bo uvaževal le to, da je postala z dohodom radičevcev naša skupščina zopet naš pravi in neokrnjeni parlament in to pomeni več ko vse drugo.

Ravno tako je mogel biti pravi rodoljub samo vesel, ko se je Radič povrnil. Radič v tujini je mogel biti opasen propagator proti državi, Radič v Zagrebu more biti samo nevaren agitator proti režimu. Ali mar more kdo reči, da so se razmere vsled prihoda Radiča poostrele? Ali ni nasprotno evidentno, da se je s povratkom Radič približal ujedinjenju? Ko je bil Radič v Moskvi, tedaj je bil daleč od Jugoslavije in ujedinjenja. Radič v Jugoslaviji je že bližji Beogradu in ujedinjenje trka tudi na njegova vrata.

Samo mož slabe volje je mogel pričakovati, da bo Radič takoj po prihodu

Seja vlade.

VČERAŠNJA SEJA.

Beograd, 21. avgusta. Sinoči se je vršila plenarna seja ministrskega sveta. Vlada je mnogo diskutirala o poostrenih odnosih z Radičem. Glede sporazuma z Radičem je stala vlada na stališču, da se poizkusi še poslednje sredstvo, da se Davidović osebno razgovarja z Radičem ter da se na ta način skuša priti do soglasja. Ako Radič ne bo hotel priti v Beograd, bo moral oditi prihodnje dni Davidović v Zagreb.

Davidović ni mogel počakati konca seje, marveč se je ob 7.20 odpeljal v Topolo. Seji je nato predsedoval dr. Korošec. Z Davidovićem je odpoval tudi Pečić v Jagodino. Davidović bo danes ob 10. dop. sprejet v avdienco pri kralju. Tej konferenci pripisujejo velik značaj.

Kakor ugotavljajo opozicijski krogi, je padec vlade neizogiben, ako ne pride do sporazuma. Vlada da bi že zdavnaj padla, ako bi deloval parla-

ment. Na seji vlade so dalje razpravljali o posojilu, ki ga mora vlada skleniti v inozemstvu. Finančni minister je dalje poročal o trošarini beogradske občine. Nastas Petrović je referiral o srezkih načelnikov. Ukazi so sprejeti. Dalje je bil na seji govor o razmerah v Bolgariji in o potrebi vzpostavitve trgovinskih odnosov z Albanijo. Ker albanska vlada ni pokazala prijateljskih odnosov, je bilo to vprašanje odloženo.

DANAŠNJA SEJA.

Beograd, 21. avgusta. Danes ob 12. se je vršila konferenca ministrskega sveta. Na tej konferenci so diskutirali o Davidovičevem poročilu o razgovoru s kraljem. Obširno se je tudi govorilo o tekočih poslih vlade in o velikih pripravah za svečanosti. Največ pa so na konferenci razpravljali o poročilu dr. Mačeka in o poslednjih Radičevih izjavah.

Položaj neizpremenjen.

Beograd, 21. avgusta. Situacija postaja polagoma bolj napeta. Zlasti vsled še ne popolnoma reazičšenih odnosov med Radičem in vlado. Prihod Mačka pričakujejo danes jutraj. Ma-

ček bo prinesel vladi Radičeva naročila. Odnosaji med vlado in Radičem postajajo zelo zamotani. Radič znova napada vlado, posebno odkrito v današnjem »Slobodnem domu«.

DAVIDOVIĆ V AVDIJENCI.

Beograd, 21. avgusta. Iz Topole poročajo, da je imel danes ob 10. predsednik vlade Davidović daljši sestanek s kraljem. O tem sestanku je Davidović telefonski obvestil vlado.

REVIZIJA URADNIŠKEGA ZAKONA.

Beograd, 21. avgusta. Včeraj so posetili predsednika vlade Davidovića predstavniki državnega sveta radi revizije uradniškega zakona. Državni svet zahteva črtanje člena 95. uradniškega zakona, ki zabranjuje državnemu svetu kandidature za državne poslance.

VPRASANJE RAZMEJITVE Z ITALIJO.

Beograd, 21. avgusta. Včeraj se je vršila konferenca med Marinkovićem in predsednikom razmejitvene komisije z Italijo polkovnikom Draškovićem, na kateri sta razpravljali o detaljnih vprašanjih razmejitve z Italijo, v kolikor je prišlo do sporazuma. Konferenci je prisostvoval tudi dr. Otakar Ribat.

INVALIDI PRI DAVIDOVIĆU.

Beograd, 21. avgusta. Včeraj so posetili Davidovića zastopniki invalidskega združenja v pogledu izdajanja invalidskega zakona. Zastopniki Združenja so prosili dalje Davidovića, naj ne vzame v pretres načrta prošle vlade, marveč načrt invalidskega združenja. Davidović je zastopnikom invalidov obljubil, da jim bo šel v vsakem oziru na roko in da bo pospešil izdajanje invalidskega zakona.

AMERIŠKI POSLANIK PRI DAVIDOVIĆU.

Beograd, 21. avgusta. Ameriški poslanik na našem dvoru je včeraj posetil ministrskega predsednika Davidovića in Marinkovića in se informiral o naši notranji in zunanji politiki. Posebno se je ameriški poslanik zanimal za našo zunanjo finančno politiko in za plačevanje vojnih dolgov naše države Ameriki.

v Zagreb čez noč vrgel vse dosedanje svoje nazore v koš. Toda vsak rodoljub je smel pričakovati, da se Radič po povratku v Jugoslavijo skupni liniji vseh Jugoslovanov približa. Zato pa bo mož dobre volje sodil Radiča samo po tem, če se približuje ali oddaljuje od skupne linije. Toda mož dobre volje bo storil tudi to, da ne bo dal Radiču nobenega povoda, da bi se od skupne linije oddaljil. Ali pa dela to tisti, ki samo išče priliko, kako bi tolmačil kako Radičevo izjavo kar najslabše, ki s sovražnostmi tira Radiča od skupne linije?

Naša država je nastala nenadoma in pod najtežimi razmerami. Zato bi bil nezasiščen čudež, če bi slo vse po redu. Da se pride iz nereda, pa je treba potrpljenja, sporazumnosti, prizanesljivosti, skratka dobre volje.

Ali pa ima dobro voljo tisti, ki vidi pri nasprotniku vedno le greh, ki noče priznati nasprotniku nobene dobre strani?

To naj volivci ob volitvah prevdario in obvarovali se bodo škode, ker potem jih ne bodo vodili ljudje slabe, temveč dobre volje.

Beneš in Marinković se sestaneta v Ljubljani.

Beograd, 21. avgusta. Češkoslovaški odpravnik poslov Černy je včeraj posetil Marinkovića in mu sporočil željo ministra Beneša, ki bi se že-

lel sestati z Marinkovićem. Sestanek našega zunanjega ministra s češkoslovaškim ministrom Benešom naj bi se vršil dne 27. avgusta t. l. v Ljubljani.

Skupen nastop opozicije na Bolgarskem.

Vlada Cankova pred padcem.

Beograd, 21. avgusta. V Bolgariji se sestavlja opozicija iz demokratov, levicarjev, radikalov, levicarjev,

zemljoradnikov in socialistov iz Mahnovim na čelu. Pričakujejo vsled tega v parlamentu pad Cankove vlade.

Cankov si skuša pomagati z mobilizacijo.

Beograd, 21. avgusta. Iz Bolgarske prihajajo senzacionalne vesti, da je Cankov izvršil mobilizacijo poslednjih rezerv dobrovoljcev. Dobrovoljci so vsi dobro oboroženi in založeni z municijo ter se nahajajo v notranjosti države, kjer buna še ni prenehala. Oja-

čen so obmejne straže. Minčev, dosedanj odpravnik poslov bolgarske vlade v Beogradu je danes odpoval v Prago. Mesto njega bo prišel v Beograd Georgijev. Minčev je izjavil, da so v prvi vrsti krivi neredov zemljoradniki in komunisti.

Matteottijev pogreb.

Fratta, 21. avgusta. Pogreb Matteottijevega trupla, ki je bilo pripelano semkaj včeraj ob 18., se je imel vršiti danes jutraj. Pogreba bi se imeli udeležiti predvsem poslanci opozicije, socialisti in popolari. Toda ravno vsled spora, ki je nastal glede prevoza Matteottijevega trupla (socialistična stranka je namreč zahtevala, da se vrši prevoz podnevi), so poslanci opozicije v znak protesta zapustili Fratto in se ne udeležijo pogreba. Matteottijeva žena je prispela s sinočnjim vlakom.

Rim, 21. avgusta. O priliki prevoza Matteottijevega trupla so nastale med opozicijskimi in fašistovskimi listi nove ostrejšje polemike. Opozicijski listi trdijo, da je Matteottijeva žena želela, da bi se vršil prevoz trupla podnevi. Posebno pa je vodstvo socialistične stranke neprestano prosilo, da bi se izvršil prevoz podnevi, da bi tako lahko izkazali Matteottiju zadnjo čast.

Notranji minister Federzoni pa ni upošteval prošnje. Matteottijevih sorodnikov, marveč je iz strahu, da ne bi prišlo do kakih demonstracij, nenadoma odredil, da se izvrši prevoz iz Monte Rotondo v Fratta Polesine ponoči. »Avanti« trdi, da so fašistovski listi, ki so izšli v nedeljo, nalašč prinesli netočne vesti, kedaj se bo vršil prevoz, samo da so še bolj zmešali javnost. Celo vodstvo zbornice je prejelo napačno obvestilo, kdaj bo krsta odpeljana. Zdi se, da postaja položaj vlade vedno bolj napet. Glavno glasilo liberalcev »Giornale d'Italia« ostro napada Mussolinija, češ da izrablja potrpečljivost liberalcev. Napetost med opozicijonci in fašisti je še hušja v južni Italiji in to zlasti v Neaplju, kjer je prišlo v nedeljo do burnih demonstracij. V zaporu je bilo pridržanih 50 fašistov ter 2 fašistovska častnika.

KAČAKI ZOPET NA DELU.

Beograd, 21. avgusta. V južni Srbiji je prišlo do ponovnih neredov. Kačaki zopet nadaljujejo svojo akcijo. Njih akcija je v zvezi z intenzivnim programom, ki ga izvajajo v poslednjih dneh makedonstvujoči v južni Srbiji. V vsej južni Srbiji vlada radi te akcije veliko razburjenje. Prebivalstvo pričakuje, da bo vlada podvzela vse mere, da onemogoči to akcijo in poskrbi za javno varnost.

DR. MAČEK PRIŠEL V BEOGRAD.

Beograd, 21. avgusta. Danes jutraj je prispel v Beograd Maček, ki je prinesel pogoje Radiča za daljnje sodelovanje radičevcev v vladi in predlog za nameščenje velikih županov. Maček se še ni odločil, da bo počakal Davidovića. Vlada je pri razgovoru z Mačekom dobila utis, da HRSS ni zadovoljena. Maček se je jutraj razgovarjal s Korošcem in Nastasom Petrovičem.

MAKEDONSTVUJUŠI NE POMIRLJIVI.

Beograd, 21. avgusta. Organizacija makedonskih bratstev je imela te dni svoj kongres v Sofiji in sprejela sledečo resolucijo: Bolgarska vlada mora spreminiti pakt z nacionamnimi manjšinami v Makedoniji. Dalje mora bolgarska vlada uničiti vse konvencije, sklenjene s kraljevino SHS.

Beležka.

Današnji »Slov. Narod« prinaša na drugi strani izjavo ministra Marinkovića, ki krepko bere Radiču levite in pravi, da se Radič ljuto vara, ako misli, da je vlada v njegovih rokah. Na tretji strani pa piše »Narod«, da je vlada, torej tudi Marinković minister po milosti boljševiškega eksponenta Radiča. In »Slovenski Narod« bi še hotel polemizirati!

POOSTRITEV NOTRANJEGA POLOŽAJA ALBANIJ.

Beograd, 21. avgusta. Iz Tirane poročajo, da je proglašeno v Albaniji poleg prekega sode tudi obsedno stanje, ker se vlada nahaja pred padcem.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA, dne 21. avgusta.

Vrednote:

Srečke: 2 in pol odstotka drž. renta za vojno škodo, denar 117. — Delnice: a) Denarni zavodi: Lj. kred. banka, denar 220, blago 240. Merkantilna banka, denar 115. Prva hrvaška štedionica, denar 915. Slavenska banka, blago 110; b) podjetja: Strojne tov. in livarne, denar 150, blago 200. Trboveljska prem. družba, denar 500, blago 515. Združene papirnice, denar 123, blago 145.

Produkti:

Trami od 4 do 13 m dolž. 8/8, 8/11, 11/11, 11/13, 13/16, 13/19, 16/19, 16/21, 19/24, 21/27, 34/29, franko meja, blago 460, trami monte, blago 450. — deske 20 mm od 16 naprej, franko meja, blago 690. — deske III, franko meja, denar 610. — remeljni 1/4, franko meja, blago 720, ogije vilano, franko meja, 1 vagon, denar 115, blago 118, zaključki 115, drva suha bukova, franko meja, 1 vagon denar 32, blago 33, zaključki 32, suhe gobe po vz. franko Ljubljana denar 54, laneno seme, fran. Ljubljana prov. Hr. Zagorje, Karlovac, denar 685, blago 690, pšenica domača stara par. Ljubljana, denar 425.430, pšenica domača nova par. Ljubljana, denar 410, pšenica bačka par. Ljubljana, blago 460, pšenica bačka, franko post. Bačka, blago 385, pšenični otrobi debeli po vz. par. Ljubljana denar 245, koruza bačka par. Ljubljana blago 350, koruza la Plata, brtto za netto, par. Ljubljana na potu, blago 370, ječmen pivovarski, 65 kg par. Ljubljana denar 450, grahovica semenska, franko Ljubljana, blago 300, krompir domači nov, franko naklad. postaja, denar 50, rž bačka 1/2 kg franko Ljubljana blago 390, pšenična moka 0, bačka par. Ljubljana, blago 640.

Beograd, 21. avgusta. Dunaj 11.38—11.40, Curih 15.18—15.1950, Praga 241.25—241.50, Pariz 436—438, New York 80.60—80.75, London 362.50—363.25, Milan 356.25—356.75.

Curih, 21. avgusta. Beograd 6.55, London 23.90, New York 5.33, Pariz 28.70, Praga 15.95, Dunaj 74.75, Trst 23.42.

Trst, 21. avgusta. (Predborza.) Beograd 25.80—25.90, London 101.70—102.10, New York 22.60—22.75, Pariz 121.75—122.75, Praga 67.60—68.30, Dunaj 315—317.50, Curih 76—430.

-rgu:

Problem gospodarskega parlamenta

Sicer pa, tako argumentirajo dalje, današnja formalna struktura države že dolgo ne odgovarja več dejanskemu stanju. Ako je v prvih desetletjih konstitucionalizma bilo ljudstvo zares še amorfna masa, je ono danes že skoz in skoz organizirano v kompliciranem sistemu različnih sindikatov. Tudi država sama kljub svoji zastareli obliki noče več biti oni nočni čuvaj iz dobe klasičnega liberalizma, ko je bila zveza med politiko in gospodarstvom še tenka narobe država se je že tako vživela v vlogo socialnega diktatorja, da pred njo ni več varen noben kotiček zasebnosti, ona je postala največji veleprodajnik in je sploh že davno na vseh krajih prekoračila meje, ki ji gredo po duhu liberala - demokracije ustave. V dobi liberalizma je šlo za postopno emancipacijo, osamosvojitve dotlej politično brezpravnih ljudskih slojev; danes je ta emancipacija dovršena; v času pa, ko se je izvajala emancipacija, se je družba samaodsebe organsko preuredila ter konsolidirala na stanovsko-sindikalnih podlagah, v okvirju države so vstali novi socialni razredi, država sama je iz pravne postala stanovsko razredna.

Med političnimi strankami samimi izginjajo programatične razlike, da ponekod sploh ne moremo več govoriti o raznih polit. strankah v starem zmislu besede; njih organizatorične oblike so skoraj že petrefakti, štrleči iz premaganih stanj v moderno dobo. Dejanski se za fasadami političnih ciljev bijejo danes gospodarski interesi, se bori stanovsko pravo proti teritorialnemu, se odloča o tehniških problemih in ne več o ideologijah. Z eno besedo, med sedanjimi oblikami politične narodove organizacije in sindikalno razčlenjenostjo sodobne družbe ni več prave organske zveze.

Tako preorganizirani družbi ne ustreza več parlament, ki ga ne izbirajo organizirani sloji kot tak, temveč posredni, iztrgani iz svojega socialnega položaja in seskupljeni v volilna telesa mehanično po upravnih enotah. Parlament je kot kontrolni organ, kot čuvaj ljudskih pravic in debatni klub dovršil zgodovinsko svojo nalogo, danes naj postane zbor strokovnjakov, upravljajočih gigantna državna podjetja, in sklepajočih o narodno-gospodarskih vprašanjih, ki postajajo za narod kakor za državo čim dalje usodnejša. Ne gre za to, da navedemo kakšne posebne novotarije, gre samo zato, da priokrožimo politično obliko dejanskega stanja t. j. da izročimo formalno politično moč kolektivnim gospodarskim interesom, ki jo imajo že realno. To naj se zgodi enostavno na ta način, da priznamo skupni in spopolnjeni organiza-

V.

ciji teh raznih pol- in čisto oficijalnih svetov pri posameznih ministrstvih, anketnim zborom, strokovnim komisijam zakonodajno moč, kateri sodelujejo kot neodgovorni činitelji že davno, t. j. da jih ustavno priznamo kot poklicne zastopnike narodove volje. Gre le preprosto za to, da formalno priokrožimo parlamentarno vladavino istiniti, stanovski organizaciji družbe.

Toliko v splošnem o ideološki podlagi tega gibanja. Kakor je videti, se uveljavlja v nji zopet prastari dualizem v pojmovanju države, dualizem med racionalističnim individualizmom, ki vidi politično prvo v poedinu in med romantičnim organicizmom, ki jo vidi v kolektivnih socialnih enotah, t. j. dualizem med formalno demokracijo, ki smatra voljo parlamentarne večine za izraz narodove volje in med gospodarsko demokracijo, ki meri pravico po jakosti posameznih skupnih interesov.

V enem kakor v drugem načinu pojmovanja je dosti nedokazljivih, apriornih trditvev. Enako, kakor je grešil atomistični individualizem, greši tudi organski nazor na družbo, ko stavi domneve kot večna dejstva in izvaja iz njih posledice, ki najdejo le slučajno v naših razmerah nekaj dejanske realnosti. Kar se je dogajalo še z vsemi velikimi idejnimi smermi preteklega stoletja, se dogaja tudi tokrat: sistem teoretičnih trditvev se propoveduje kot edina in splošna panacea vse družbe. Interesantno je tudi, kako se takoj po popolni zmagi parlamentarne vladavine vsled organskih njenih nepopolnosti in nezadovoljnosti s pridobljenimi uspehi poraja gibanje, ki priporoča povratek k izhodni točki, k prejšnjemu stanju t. j. k organskemu političnemu sistemu korporativno razčlenjene družbe.

Kakor je idealistična vsa ta teorija, so prežete s krajnim optimizmom vse nade, ki se stavijo na njeno oživitvitev. Tako se zatrjuje, da bi na stanovskem zastopstvu organizirani politični red avtomatično izravnal zasebne in skupne interese, da bi bilo konec političnih indiferentnosti širokih mas, konec korupcije, konec birokratizma, da bi vlade poklicnih strokovnjakov jamčile za politično stabilnost, odpravile zakonodajno sterilnost, vrnille politiko pravi njeni nalogi, da bi korporativni sistem vnesl v državno finančno gospodarstvo ravnotežje in red ter vsem izdatkom lahko polskal kritje brez šablonsko nabremenjenih davkov, da bi narode ohranil pred diktaturo, v katero drve, zdaj neodvratno, da bi upravna oblast prišla zopet k neodvisnosti itd. Z eno besedo, obljublja se radikalna ozdravitev družbe od vseh socialnih in političnih bolezni.

(Dalje prihodnj.)

Izvedba sklepov Londonske konference.

Ker je francoski ministrski svet soglasno odobril politiko ministrskega predsednika Herriota, ni pričakovati, da bi morala vlada na današnji seji poslanske zbornice in senata pričakovati posebnih težav, temveč splošno vlada pripravi, da bodo že danes od Francije ratificirani sklepi Londonske konference.

Večje zanimanje pa vlada za sejo nemškega parlamenta, ki je sklicana za petek. Ker je treba tu za nekatere zakone dvetretjinske večine, s katero vlada sama ne razpolaga in ker tudi še ni popolnoma popustila agitacija šovinističnih nemških krogov proti sprejemu

sklepov Londonske konference, je mogoče, da bi prineslo glasovanje v nemškem parlamentu neprijetno razočaranje. Vseeno pa upajo optimisti, da se bo tudi glasovanje v nemškem parlamentu izvršilo gladko, ker se bodo poslanci zavedali velike odgovornosti, ki jih zadene, če bi nemški parlament odklonil ratifikacijo Londonskega sporazuma. V tem slučaju bi ves sporazum padel v vodo in šanse Nemčije s tem gotovo ne bi poboljšale.

Nemška vlada se v polni meri zaveda važnosti trenutka in da zagotovo sprejem Londonskih sklepov, je sklicala vlada sejo vseh ministrskih predsed-

nikov Nemčije. Na tej seji so izčrpano poročali o poteku londonskih pogajanj karcelar Marx, zunanji minister Stresemann in finančni minister Luther. Naglašali so, da sicer ni bilo doseženo to, kar se je želelo, da pa je vendarle sprejem Londonskih sklepov nujen. Skoraj vsi ministrski predsedniki so temu pritrdili in edino meklenburški ministrski predsednik je bil drugega mnenja.

Angleško časopisje opozarja, da je popolnoma zmotno mnenje, da bi se mogla ratifikacija londonskih sklepov odložiti, če ne bi nemški parlament do 30. avgusta ratifikacijo sklenil. Londonski sporazum mora biti do dne 30. av-

gusta ratificiran ali pa je pade! ves sporazum v vodo. V tem slučaju dobi zopet vsak zaveznik proste roke in izpraznjen nemškega ozemlja se ne bi izvršila.

Zelo ugodno vplivajo v Nemčiji vesti o korektnem postopanju francoskih okupacijskih oblasti. Iz Offenburga in Appenweillera so se francoske čete že umaknile. Večina procesov proti Nemcem v zasedenem ozemlju je ustavljena. Francija je s tem svojo dobro voljo dokazala. Upati je zato, da bodo znajgali v Nemčiji tisti, ki imajo dobro voljo in da bo nemški parlament storil svojo dolžnost.

Milan Dular, belgijski konzul:

Belgijske finančne razmere.

Sedaj, ko je kraljevina Belgija že skoro popolnoma vpostavila svojo industrijo je zanimivo vedeti, posebno če pomislimo na popolno plačilno nezmožnost Nemčije, da je finančna restavracija Belgije dosegla stanje iz leta 1914. Tozadevno nam govore spodaj navedene številke.

Na davkih se je plačalo leta 1915. 383 milijonov belgijskih frankov, leta 1919 566 milijonov, leta 1920 1.067 milijonov, leta 1923 1.505 milijonov, med tem ko bo vplačanih v tekočem letu 2.700 milijonov. Iz vsega tega je razvidno, da bodo davčna vplačila znašala v letu 1925 z novimi davki 3.600 milijonov belgijskih frankov. Drugih državnih dohodkov je predvidenih za pol milijarde.

Državni izdatki so znašali leta 1920 9.492 milijonov, leta 1924 pa so se zmanjšali na 5.400 milijonov. V tej vsoti so obsežni prav vsi izdatki, treba

Žzdr. Tepina:

Pomen koniske razstave na ljubljanskem velesejmu.

Ljubljanski velesejem se je doslej omejeval po večini le na proizvode industrije, bodisi domače, bodisi tuje ter tvoril posredovalca med producentom, trgovcem in konsumentom. Letos je napravil odločen korak naprej. Z odločitvijo, da priredi razstavo konj (prvotno je bila zamišljena tudi razstava goveje živine), si je velesejski urad nadel nalogo, ki mu je dala pač obilo posla, a letos brezdomno nikakih ali morda le pičle materielne koristi.

Prireditve te razstave je bila nujno potrebna. Svojski je pri nas cvetela konjska kupčija, dandanes — bodimo odkriti — je jela pešati in ž njo vred kolikortoliko tudi konjereja. Vzrokovi za to je v glavnem dvojje. Po prevratu se je razvila živahna kupčija, zlasti za konje mrzlokrvni pasem. Večina prvovrstnega blaga se je izvozilo. Ostalo prvovrstno blago, zlasti plemenske kobile pa so držali nvidevni konjereji trdno v rokah ter se niso dali zavesti po visokih cenah, ki so se jim ponujale. Ko je bil na to naš trg navidezno izčrpan, so se obrnili tuji drugam. Za naše toplotkrvne konje pa, kakor vse kaže, nismo znali vzbuditi zanimanja. Vendar lahko brez pretiravanja trdim, da se naš toplotkrvi iz Dolenjske (novomeški in krški okraj) in Sp. Štajerske (mari-borski, ljubotomski in ptujski okraj) lahko kosajo po svoji kakovosti s konji ostalih pokrajin Jugoslavije.

Poleg tega pa je ovirala izvoz naših konj in konjsko kupčijo v obče razmeroma visoka izvozna carina, pojačena za kupce iz republike Avstrije, ki so za mrzlokrvne konje predvsem prihajali v pošte, še z občutno uvožno carino njihove države.

Občuten udarec konjereji — zlasti v nekaterih krajih Gorenjske — je dal si-

len razmah lesne trgovine. Ker je konjerejec z vožnjo lesa zaslužil več nego z odrejo žrebet, se jih je mnogo vrlo na prevoz lesa. Tako je blagor lesne kupčije potisnil cvetočo gorenjsko konjerejo — res da samo v nekaterih krajih — za leta in leta nazaj. Deloma za to, deloma pa iz razloga, ker je večina plemenskih in mladit živali še v planinah, blejski in behinjski kot nista zastopana na razstavi. Drugod pa se je ohranila konjereja še na prejšnjem višku, v kamniškem in ljubljanskem okraju pa se je po kakovosti celo dvignila.

Glavni namen te razstave je torej poživiti zanimanje za naše konje in našo konjerejo. Še večjega pomena pa je razstava za konjereje same. Večina razstavljenih konj je po svojem poreklu čistokrvnih, t. j. stariši in prastariši pripadajo isti pasmi odnosno istemu plemenu. Vsak obiskovalec se bo lahko na lastne oči uveril in prepričal, kako neprecenljive važnosti je čistokrvna reja. Upajmo, da bo ta ogled spreobrnil tiste, sicer maloštevilne konjereje, ki so hoteli z brezmišelnim krizanjem toplokrvnih plemen z mrzlokrvnimi ojačiti svoj konjski naraščaj.

Ker bo med razstavljenimi konji dosti prvovrstnih živali, bo ogled razstave za konjereja prava šola in vspodbuda za nadaljno udejstvovanje v konjereji. Razstava bo nudila pregled konj skoro cele Slovenije z ozirom na njih vnanost in kakovost. S tem bo razstava nazorno-poučno učinkovala na obiskovalca in v marsikaterem sodbo o dobrem in lepem konju temeljito spremenila.

Razstave se udeležijo tudi drž. žrebčarna s skupino toplokrvnih in mrzlokrvnih žrebcev ameriških dirkačev.

Tudi to je potrebno. Koliko klevetanja in praznega govorenja se je čulo še pred nedavnimi, da bo vse takorekoč »vrag vzel«. Tu na razstavi se bo vsak lahko prepričal, da je bilo vse to neupravičeno. Zlasti, če bo videl mlade žrebce, ki so bili rojeni in vzrejeni na domačih tleh. Žal, da vseh teh ni mogoče postaviti na razstavo.

Ta razstava bo gotovo vsakogar zadovoljila; tako ljubitelja konj, ki se bo naslajal ob pogledu na krasne živali, kakor tudi konjereja, ki ga bo vspodbujala k nadaljnjemu trudu in napredku. Razstavo bodo seveda obiskali tudi kupci. Nekaj konj je postavljenih na razstavo z izrecnim namenom za prodajo. Žeteli pa je, da naši konjereji ne odprodajo svojih prvovrstnih plemenskih kobil, pa če se jim tudi nudijo vsote, ki navidezno presekujejo njih dejansko vrednost. Dobra plemenska kobila je zaklad, temelj za bodoče rodove!

Vsi konjereji pa, ki bodo obiskali to razstavo, naj ne pozabijo, da je za vzrejo dobre kobile in prvovrstnega žrebca treba predvsem troje: čist in zračen hlev, pašna s tekalističem in tečna, krepka krma v mladosti. Kakor »krava pri gobcu molze«, tako tudi konj iz ovsa in druge zobi ustvarja kosti, kite, mišice in »srce«.

Prepričan sem, da bo razstava značila mejnik za našo konjerejo in da bo predhodnica vsakoletnih razstav vsakovrstne živine, ki naj bi se vršile v bodoče za časa velesejma v Ljubljani.

Politične vesti.

— Mir na zemlji. Iz Kaira se poroča. Vseled nemirov je bil razglašen nad Port Sudanom preko sod. — Dopisni urad Reuters javlja iz Džeda: Po hudem boju so zasedli Vahabiti pet mest v Transjordaniji. S protinapadom so vladne čete pregnale Vahabite, ki so imeli 300 mrtvih in ranjenih. — Iz Madrida se poroča: Leteče kolone, ki operirajo v Vzhodnem Maroku, so zažgale več vasl in razkopile upornike. Več od njih je bilo ujetih. Lastne izgube kolone znašajo dvojne mrtvih in 15 ranjenecv. Posadka v Tauratu je odbila napad rifkabilov. Izgube posadke štejejo 17 moč. — Iz Taškenta pa je prišla vest, da je mesto Kabil obkroženo od afganistanskih upornikov.

— Zakonski načrt zakona o poblajanju korupcije je izdelala vladna večina. Vlada je načrt usvojila in ga predloži skupščini na eni prvih sej.

— Veliki načrt Mac Donalda. Ministrski predsednik Mac Donald je izdelal svoj načrt o dogovoru varnosti in razsodišču. Načrt bo predložil osebno na zborovanju Zveze narodov. Po tem načrtu se naj spremeni Zveza narodov v stalno eksekutivo, kateri naj pripadajo prvi državniki in pri kateri naj sodelujejo znameniti vojaški strokovnjaki. Ta eksekutiva bi izvršila sklepe plenuma Zveze narodov. Za začetek bi se Mac Donald zadovoljil s tem, da pridobi Zvezo narodov za to, da bi se proglasila za obvezno razsodišče za vse mednarodne spore, ki ogrožajo mir. Na ta način upa Mac Donald pripraviti Francijo do tega, da bi se pred enim letom izpraznila Pohorje. Po načrtu Mac Donald ne bi imela Zveza narodov lastnih vojaških sil, pač pa bi ji stali člani Zvez potrebne kontingente na razpolago, če bi se plenum Zveze narodov izrekel z večino glasov za vojaško intervencijo. Načrt Mac Donald bi stopil v veljavo šele potem, ko bi Nemčija postala član Zvez narodov. Za časa svojega bivanja v Londonu, se je Herriot izjavil za Mac Donaldov načrt, da postane Zveza narodov obvezno razsodišče za vse evropske spore.

— Zasedanje Zveze narodov. Vseled Londonske konference je zelo stopilo v ospredje vprašanje razsodišča za vse mednarodne spore. Zato je zelo naraslo zanimanje za zasedanje Zveze narodov, ki se vrši v septembru v Ženevi. Na zborovanju bo zastopal Francijo Herriot, Anglijo pa Mac Donald. Verjeto je, da do zastopala Italijo Mussolini. Izražena je želja, da bi po možnosti vsako državo zastopal njen ministrski predsednik. Na ta način se hoče doseči, da bi imeli sklep Zveze narodov čim večjo avtoriteto, in bi se na ta način pripravila tla, da postane Zveza narodov v resnici mednarodno razsodišče.

Naročajte

„Narodni Dnevnik“!

Friderik Butc:

Pravi in napačni.

— Danes dopoldne nočem biti moten, ker imam veliko dela, — je dejal gospod Leodoen služabniku in dostojanstveno, kakor vedno, stopil v svoj kabinet.

Sedel je za mizo in pričel odpirati pisma. Ko je odprl tretje je poskočil. Pismo se je glasilo:

— Dragi moja dušica! Jutri, v četrtek ob 4. uri popoldne se vidiva v našem stanovanju, kot sva se dogovorila. Vem, da prideš, ali rad te opozorim na to. Tisoč poljubkov pošilja svoj lep oboževanik, Koko.

Začuden Leodoen pogleda ovitek. Pismo je bilo naslovljeno v resnici nani. Pisava se mu je zdelala tudi znana... Naenkrat se zdrzne. Koga se je tikalo to pismo, ki je bilo pomotoma njemu vročeno?... Koga?... Skozil možgane mu je šlihi sum, ki je hitro postal gotovost. Gospodu Leodoenu je bilo jasno, da se je pismo tikalo njegove žene. Gospoda Leodoenova je imela ljubimca, ki je vsled nepazljivosti napisal na ovitek namestu »gospoje, gospodu«. To je nečuvstvo, to je strašno! Žena, njegova žena, je mogla varati njega, gospoda Leodoena!... To ga je bolj navdajalo z začudenjem, kakor z jezo.

Vzel je pismo, ga začel zopet ogledovati in nenadoma spozna rokopol Zorža Divila, svojega znanca iz kluba. Bil je to majhen človek, eleganten, lahkomiseln, človek, ki ga je gospoda Leodoenova često videvala!

Leodoen se je premagoval, samo da bi mogel vse to hladno razmisлити. Hotel je imeti kakšen neovrnljiv dokaz poprej, preden

se za kaj odloči. In odločil se je, da bo ta dan zasledoval svojo ženo.

Pri obedu se je trudil, da bi bil kolikor mogoče ljubezljiv, čeprav je pazljivo motril svojo ženo. Ta lepa in elegantna plavolaska ni opazila tega, a Leodoen se je delal, kot da je opazil na njej pretvarjanje. Sporočil ji je, da bo takoj po obedu odšel z doma, vendar ji bo, kakor navadno, pustil avtomobil.

Ob en četrta na tri je odšel Leodoen z doma. Na oglu prve hiše je vstavil neki zaprt avtomobil, dal navodila šoferju in vstopil.

Okoli treh je stopila iz hiše gospa Leodoenova, ki je vstopila v avto, ki jo je čakal pred hišo. Gospa Leodoenova se je vozila 20 korakov za zaprtim avtomobilom, v katerem je sedel njen mož.

— Da mi je ne bi ušla, — si je mislil Leodoen, ki je sedel sključen v avtomobilu.

In ni mu ušla. Gospa Leodoenova je ukazala svojemu šoferju, naj vstavi pred neko trgovino perila, nato pred nako konfekcijsko trgovino in sledniti pred nako slikarsko galerijo, kjer je bila razstava. Tu je odpuštila šoferja in vstopila. Čez pet minut se je gospa vrnila in je migljala nekemu v bližini stoječemu avtomobilu. Trenutek za tem je oddirjala proti Paslju. Leodoenov avtomobil ji je sledil in se naglo ustavil na oglu neke ulice.

— Avtomobil se je vstavil na desni strani ulice. Gospa plačuje šoferja, — je dejal Leodoenov šofer, nagibajoč se k vratcem.

Leodoen pogleda skozl vrata in opazi, kako vstopa njegova žena v neko hišo, ki je imela številko 16. Po petih minutah so se zagrnili okna v prvem nadstropju na levi

strani. Leodoen je sledil svoji ženi in poljskal vratarke.

— Gospa, — ji je dejal, — sto frankov dobite, ako mi poveste, če mlada žena, ki je ravnokar vstopila, zahaja semkaj vsak dan.

— Gospod, — je odgovorila vratarica, — suha in resna žena, — ako ste prišli, da napravite škandal, tedaj boste poprej stopili preko mojega trupla...

— Nisem prišel delat nikakih škandalov, bodite prepričani, marveč samo radi informacije.

— Potem vam lahko povem, da gospa zahaja semkaj skoro vsak dan.

— V stanovanje gospoda Divila, kaj ne?

— Tega ne vem, — odvrne vratarica.

Prešla je sto frankov in dostojanstveno zaprla vrata.

— Najel si je stanovanje pod napačnim imenom, — je zamrmral Leodoen.

Vrnil se je k svojemu avtomobilu. Ni imel namena, da izkove škandal, ker je smatral kaj takega za nedostojno človeka, kot je on. Sedaj je bil prepričan, da mu je žena nezvesta. Ločil se bo, spodil bo ničvrednost, pa je opravičilo. Ni občutil ne jeze, ne ljubosumnosti, bil je samo začuden.

Domov je prišel ob sedmih.

— Ali je gospa doma? — Prosile jo, naj pride malo k meni, — je dejal slugi.

— Kaj želiš? — je vprašala gospa Leodoenova svojega moža, ko je stopila v njegov kabinet.

Pogledal jo je dostojanstveno, zapovedujoče. Ona ni povsila oči, vendar se mu je zdelo, da ji je rahlo zardelo belo čelo.

— Gospa, to pismo je vaše. — In dal ji je ono pismo.

Ona vzame, prečita, nato pa pravi začudena

— Ne razumem vas! To pismo ni za mene.

— To pismo je bilo pomotoma vročeno meni, med tem, ko bi moralo biti vam. Pisal ga je Zorž Divil, ki je vaš ljubimec...

— Vi marsikaj govorite. Tega gospoda Divila komaj poznam... Niti malo me ne zanima... To je smešno!

Zorž Divil je vaš ljubimec. Danes ste bili z njim v stanovanju, kjer sta imela sestanek.

— Še enkrat vam pravim, da jedva poznam tega človeka. V ostalem, kako sem mogla iti na sestanek, ko nisem prejela pisma?

— Sestanek je bil preje dogovorjen... Bili ste z njim... Videl sem vas... v Paslju.

— Ona je pobledela in zastokala. Tedaj pa se je začelo trkanje.

— Gospod Divil, — je kratko javil sluga.

Leodoen je zadrtel.

— Naj vstopi! — je zaklical, — naj vstopi takoj!

Gospod Divil je vstopil po prstih, ljubezljiv in nasmejan.

— Dragi prijatelj, — je začel... — ah, oprostite, milostivna...

— Gospodine, čudim se vaši predrznosti, — je dejal Leodoen.

Divil stopi korak nazaj.

— Ali vam je znano to pismo? Povejte, gospod!

— Ah, in ravno radi tega sem prišel, da mi ga izročite in da se vam oprostim, ker sem storil tako smešno neumnost.

— Komedijska, ki ste jo vpriporili s svojo sokrivko, me ne bo popolnoma nič zmešala... Ali vam morda ni znano stanovanje

v prvem nadstropju levo v ulici Poso številka 16?

— Kakšne zveze pa ima z menoj stanovanje v ulici Poso številka 16?... Res je, poznam to hišo. Tam stanuje moj sorodnik Pier Trev, krasen mladenič, katerega sem imel čast predstaviti lansko leto gospodi Leodoenovi.

Nenadoma je zastal. Gospa Leodoenova je strašno prebledela, a nato zopet zardela. Njen mož ji je gledal o obraz.

— Potem pa... gospa... je lecljal on, — je človek, s katerim se vi vsak dan sestajate... gospod Trev...

— Jaz odhajam, — je dejal Divil. Ni želel, da prisostvuje še nadalje temu razjasnjevanju. — Prosim vam, dovolite, da vzamem to pismo, ki je bilo namenjeno neki moji prijateljici... Oprostite... Tudi vam sem pisal včeraj in vas prosil, da greste nekemu mojemu znanцу na roko, da pride v klub. Tu je to pismo. Pomotoma sem ga odposlal svoji prijateljici, ki mi ga je danes vrnila. Sličajno sem zamenjal ovitke. To je smešno, smešno... Še enkrat vas prostim, da mi oprostite...

Vljudo je pozdravil in odšel.

— Bedak, — je dejala gospa Leodoenova skozl stisnjene zobe.

— In še celo vi ste mogli misliti, da je tak bedak moj ljubimec? Priznajte vsaj, da ste se nesmrtno blamirali... Je zabrusila ježno svojemu možu, da se je začudil.

— In vi se mi hočete še posmehovati! — je vzklnil on, — Zahteval bom ločitev z akona... Meni je vseeno, bli ta ali oni...

— Ali meni ni vseeno, je dejala s povdankom gospa Leodoenova odhajajoča iz sobe.

Dnevne vesti.

Ljubljana, 21. avgusta.

— Na naš včerajšnji uvodnik je odgovoril »Jutru« g. Macafizelj in sicer prav po macafizelsko. Kratkotrajno je izjavil, da smo mi trdili, da bi morala opozicija vedno vlado podpirati in bi hvalili. Ker nas g. Macafizelj očitno ne more ali ne sme razumeti, mi ponovimo še enkrat našo trditev, ki jo skuša Macafizelj zavajati. V tistem hipu, ko je prešla nova vlada v skupščini zupnic, so mladinski listi pisali o padcu vlade. Ali je bilo mar to pravilno? V tistem hipu, ko je kralj odpotoval iz Beograda in je bilo s tem jasno povedano, da se je položaj umiril, so mladinski listi pisali o takojšnjem padcu vlade. Ali je bilo mar to pravilno? In o vladi so pisali v tonu, da bi tujec moral se zgroziti nad razmerami v Jugoslaviji. Ali je bilo to državotvorno? In dalje so pisali, da se sedaj državi udani ljudje kar pobližajo. Ali je bilo mar tudi to pravilno? Po logiki Macafizelja morebiti, toda njegova logika je danes ne velja več.

— Imenovanja na ljubljanski univerzi. Na predlog prosvetnega ministra dr. Koroseca je podpisal kralj včeraj ukaz, s katerim se imenujejo na ljubljanski univerzi: Na filozofski fakulteti: Dosedanji docent dr. Karol Ostler za izrednega profesorja indoevropskega primerjalnega jezikoslovja na isti fakulteti. Na tehniški fakulteti: Dosedanji honorarni nastavnik dr. Valentin Kufar za izrednega profesorja, honorarni asistent Matej Strnen za učitelja risanja. Joso Jurkovič za sekretarja na tehniški fakulteti s pravico uradnika II. kategorije 2. skupine. Na teološki fakulteti: Docent dr. Gregor Rožman za izrednega profesorja cerkvenega prava.

— V Skopju se vrši od 27. do 30. sept. t. l. velika poljedelska razstava pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra.

— Študentsko ljubljanske univerze. Študentje za mesec julij se bodo izplačevali za slušateljem tehniške fakultete dne 22. avgusta 1924 od 10. do 12. ure na univerzi, II. nadst., soba št. 130.

— Predavanje v higijenski razstavi. V petek, dne 22. t. m. ob 16. uri predava v hig. razstavi na velesejmu g. dr. Ambrožič Matjaž, predstojnik zavoda za soc. higijeno, katšito deca v Ljubljani »O higijeni dojenčkov in malega deteta«.

— Danes, v petek 22. t. m. bo planet Mars najbližje naš, to je 56 milijonov kilometrov. Vse zvezdarne svete so pripravljene, da bodo skušale s svojimi aparati in potem brezžične telegrafije kar najbolje opazovati življenje na Marsu in se eventuelno sporazumeti z njegovimi prebivalci. Tako blizu, kot letos, ni bil Mars našel zemlji že 100 let.

— Kaj je z delavskim razsodiščem za železniške invalide? V mučnem večernem trpljenju smo pričakovali ubogi železniški invalidi in vdove, da se nam urede in stalno zvišajo nezdorne rente, katere prejemamo še vedno v kronah. Toda namesto tega se nas poziva k nadregledovanju in se nam, stari invalidi, reducira nezdorna renta in tega zadnji krog krhu od ust. To je najostrejši rop naših krvavih žuljev, naših žubelih in polomljenih udov. Po zakonu ministrstva za socialno politiko št. 27 z dne 8. junija 1922, št. 1077, bi moralo biti ustavljeno delavsko razsodišče, pri katerem bi prizadevali lahko nastopili proti storjenim krivdam. Toda to razsodišče ki bi bilo v našo pomoč, obstoja do sedaj samo še na papirju in se do danes še ni ustanovilo. Pušni se nas še nadalje v neznoznem trpljenju. Kdo ima pravico nas tako trpinčiti? Zatorej pozivamo centralno vlado, da takoj brez odlašanja ustanovi to razsodišče v Ljubljani za Slovenijo, kateremu naj se dodelita dva železniška invalida kot zastopnika invalidov. Zahtevamo tudi, da se naše nezdorne rente in doklade urede, kakor je to potrebno k današnjim življenjskim razmeram.

— Prizadeži železniški invalidi. — Dalmatince, kralj kosiira. Iz Santiaga de Chile poročajo, da je rudar Ivan Debravčič, priseljenec v republiko Boliviji v Južni Ameriki, doma iz Nerezjskega na otoku Braču, odkril velike sklade kosiira v kraju Villa Pacheta v Boliviji. Smatrajo, da je odkritja množica kosiira dosedaj največja v Boliviji. Tamošnje časopise pravijo, da je ta nova naldba kosiira tako bogata, da se pred njo zgubi dosed. kralj kosiira v Južni Ameriki, don Simon Pato, ki je takoj ponudil srečnega Dalmatincev potom radiografije 100 milijon bolivijskih pesov, kar predstavlja »malenkost« 3 milijard dinarjev. Dubravčič pa je ponudbo odklonil in je raje ostal kralj kosiira na vsem svetu.

— Zapiranje in odpiranje trgovin. Trgovski gremji za politični okraj Ljubljana obkrožila objavila, da je sklenili za kraje Seč, Moste, Udmart in Zelena jama z ozirom na številne pritožbe neomotečno zapiranje in odpiranje trgovin sledenče: Vsi trgovci brez izjeme imajo v okolici Seč, Moste, Udmart in Zelena jama imeti trgovine ob delavskih od pol 8. ure dopoldne do pol 1. ure popoldne in od 2. do 7. ure popoldne odprte in od nedeljav (izjema državne praznike 28. VI., I. XII. in 17. XII.) od 8. do 11. ure predpoldne odprte. Istotako ostanejo trgovine cel dan zaprte na Veliko noč, Božič, Bink, nedeljo in Sv. R. Teo. Proti vsakrštem te odredbe se bo najstrožje postopalo. — Zebal Fran. načelnik.

— Veselica, ki jo je priredila podr. Jug. Matice in Kolo jug. sestara v Skofji Loki dne 10. avg. v Sokolskem domu v prid okodovanecem po povodnji v Hrasnici, je donesla Din 12.602,44, kaja vsota se je razdelila med najbolj potrebne okodovance. Prireditelji se tem potom najskrajneje zadovoljujejo vsem, ki so pri tej prireditvi sodelovali in onim, ki so na ta ali oni način pripomogli do tako lepega uspeha.

— Falzifikati angleških funtov. V Bratislavi so prišli na sled družbi, ki je ponarejala angleške bankovce po 5 funtov. V neko ljubljansko banko je prišel pred kratkim nek Slovák, ki je prinesel s seboj veliki zavitek menjajnih bankovcev in si na njihov zalog kpril kredit. Banka je poslala bankovce na Anglijo, odkoder so odgovorili, da so bankovci ponarejeni. Ko je čez nekaj časa došel zopet prišel z večjim številom takih bankovcev, so ga aretirali. Pri zaslišanju je priznal in izpovedal, da ponareja ta denar v družbi z bratislavskim zlatarjem Goldsteinom in še neko drugo znano bratislavsko osebnostjo. Oblasti vodijo obširno preiskavo, katere niti vodijo v Trst in Italijo.

— Čaj znamke »Čajna ročka«. H 286. Vsak obiskovalec Ljubli. velesejma opazi v pav. H lično in okusno urejeno mesto 286. kjer je razstavljen čaj svetovnoznane znamke »Čajna ročka«. Ta čaj je razširjen vsled dobrih kvalitett po celem kontinentu, je najbolj, najcenejši ter garantirano čist. Trdimo, da v Nemčiji štiri velike prazilnice, in

sicer: v Bodenbachu, Hamburgu, Danzigu in Dresdenu, kjer je obnemu tudi centrala. Ima pa tudi velika tranzitna skladišča, in sicer: v Amsterdamu in Londonu. Dnevna produkcija čaja v Nemčiji znaša 20.000 kg, kar je najboljši dokaz za razširjenost in splošno priljubljenost tega čaja. Razstava je prava privlačna točka za obiskovalce letošnjega Ljubli. velesejma. — Tudi v naši državi se je ta čaj hitro udomčil in je postal splošno priljubljen. — Pazite na znamko »Čajna ročka«.

— Pravilčen stolp. Stolpič, ki je izložen v drogeriji »Adria« v Šelenburgovi ulici, je narejen iz šatulj po vsem svetu znane »Ovomaltine«, ki je prirejena iz svežih jajec, mleka, kakaoa in dr. Wanderjevega medenega ekstrakta.

Ljubljana.

— Obiščite prvo konstruktivistično razstavo do 25. t. m. ki jo prireja g. A. Černigaj s svojimi poizkusi v prostorih obrtne šole (z dovoljenjem g. ravnatelja, inž. Novaka).

— Tatvina. Avgust Korenjak, lesni trgovec iz Domžal je prijavil na policijo, da mu je bila včeraj ob pol 15. uri v Lateralnem mamovnem dvorcu, medtem ko je gledal cirkuške zveri — ukradena iz notranjega žepa suknje listnica s šestimi stotinarskimi in nekaj 10 dinarskimi bankovci in raznimi listinami.

— V gostilni omedle. Dne 20. t. m. ob 18.45. je prišel neki Jože Sadar, hlapec v Ogorečevci gostilni v Lokarjevo gostilno v Vegovi ulici. Naročil je četrtinko vina, preden pa je začel piti, mu je postalo nenadoma slabo, padel je ter obležal nezvesten. Najbrže ga je zadela kap. Prepeljali so ga v bolnico.

— Policijske prijave. Prest. cestnopoličjskega reda 10. prekrščenje policijske ure 3. prestopki pasjega kontumaca I. navijanje cen I. neplačan užitek I. pobeg od doma I. nezgoda I. prest. zglasevalnih predpisov I. nedovoljena nošnja orožja I.

— Aretacija. Radi poškode tuje lastnine I. radi suma tatvine I. radi vlačuganja 2. radi berčenja 1.

— Umrli so v Ljubljani: Jernej Avca, posestnikov novorojenček, 10 ur. — Frančiška Kralj, rejnika, pol leta Ajozija Pritekeli, hči železničarja, 22 mesecev. — Ivana Jager, mesarjeva žena, 63 let. — Ignacij Trobec, hlapec, 24 let. — Frančiška Perne, zasebnica, 70 let. — Peter Majcen, železniški sprevodnik, 35 let. — Maks Vrelec, nadučitelj sin, 24 let. — Janez Grošelj, posestnikov sin, 20 let. — Katarina Ferarjo, zasebnica, 75 let. — Pavla Zupan, knigo-vezova hči, 14 mesecev. — Roza Kapun, bivša dekla, hiralica, 30 let.

Maribor.

Vrtnarstvo letošnje razstave v Mariboru. Dasiravno se mariborskim vrtnarjem vsled nedostatnega prostora ni nudila prilika pokazati svojo zmožnost, so vendarle javneli vrtnarje IV. Jemeca imeli pogum ter so razstavili na malem, njim dodeljenem prostoru na prostem vzorčni vrtni v okusni izpeljavi kot vzorec za večje vrtove vil. nasadov itd. kar je obiskovalcem zelo ugajalo. Obiskovalec, kateremu pri tem vrtiču nehoti zastane noga, se zamisli v srečno deveto deželo, kjer se ti brezskrbno smejejo palčki med rožicami. Vidijo se dalje tudi skupine raznih cvetlic s kraljevim monogramom, cvetlice v lončkih s krasnim eksplanom »Asparagusa«, ter razne odrezane cvetlice velikih klinčkov in z orjaškimi bučami v težini nad 50 kg. To že imenovano podjetje, ki je že v prejšnjih razstavah zelo pihvalo in ki je premagalo vse ovire in je vseeno razstavilo kljub malemu prostoru res prav zanimiv vrtič, je tudi letos vse pohvale vredno. Zato ga priporočamo vsakomur.

CIRKUS COSSMY.

Ze dalje časa nismo videli v Ljubljani kaknega »poštenega« cirksa, kakor pravimo; zato nas je prihod cirksa Cossmy tem bolj razveselil. Obisk složenje predstave je bil velikanski in se je izplačal.

Med sviranjem dobrega orkestra, ki je izvajal večinoma češke komade, se je pričela predstava. Kot prva je nastopila gđ. Mela, ki se je kot zračna vija drzno povzpela po dolgi vrvi v zrak. Viseča v zraku je odložila vsa svoja vrhinja oblačila in se nato spustila na zemljo. Zlasti je ugajal g. Harding s svojimi mojstrsko izvedenimi točkami na dvakratnem drogu. Gledalcem se je predstavil nato ravnatelj g. Karl Cossmy s svojimi krasnimi, dresiranimi konji. Nastopili so še drzni holandski jezdeci, indijski metalci lasa, misteriozni Indijci, ki je hodil po ostrinah mečev bos, bruhal ogenj in ležal na ostrih žebilih. Senzacija sinočne predstave pa sta bila vsekakor čudovita moški in ženski koleasar, ki sta uprizarjala naravnost vrtolomne stvari. Spored so zaključili mladi levi, ki so brez odpora sledili volji svojega krotitelja.

Občinstvo je bilo s predstavo zelo zadovoljno in priporočamo vsakomur, ki se želi enkrat pošteno razvedriti, da ne zamudi te dni obiskati cirksa Cossmy.

Začetek šolskega leta.

Na I. drž. gimnaziji v Ljubljani bo vpisovanje učencev v I. razred v petek, 12. sept., od 8. do 9. ure, takoj nato, ob 9. se bodo vršili sprejemni izpiti. V soboto 13. sept., vpisovanje učencev v razrede II. do VIII. od 11. do 12. ure. V nedeljo 14. sept. ob 8. sv. maša; v ponedeljek 15. sept. pa se prične redni pouk. Natančneje določilo glede pričetka šolskega leta kakor tudi glede razrednih, dopolnilnih in nižjih teč. izpitov, so objavljene na deski v avli.

— Na državni realki ter na vseh treh gimnazijah v Ljubljani se bodo pričeli razredni (ponavljalni) izpiti v ponedeljek, dne 1. septembra t. l. Zato se morajo vsi, katerim je ta izpit dovoljen, tega dne točno ob osmih zglasiti na svojem zavodu. — Ravnateljstva.

Pričetek šolskega leta 1924-25 na drž. moškem učiteljsku v Mariboru. Dne 1. sept. prihlas za sprejemni izpit v II., III. in IV. letnik; 2. in 3. sept. od 8. ure dalje ponavljalni izpiti in sprejemni izpiti v II., III. in IV. letnik; 4. sept. prihlas za sprejemni izpit v I. letnik; 5. in 6. sept. od 8. ure dalje sprejemni izpiti v I. letnik; 9. sept. vpisovanje gojencev v letnike in učencev v vadnico; 13. sept. otvoritvena služba božja, 15. sept. pričetek pouka. Podrobnosti na črni deski zavoda. — Ravnateljstvo.

IV. Ljubljanski vzorčni sejem.

Letni sejmi in vzorčni velesejmi.

Strogost prej navedenih omejitev trgovine je bila vsled letnih sejmov bistveno ublažena. Na takih letnih sejmih je mogel tako obrtnik, kakor tudi tui prodajalec svoje blago več ali manj neomejeno prodajati. Ti sejmi so nudili o priliki cerkvenih slovesnosti navadno v začetku spomladi ali jeseni okoliškemu kmetskemu prebivalstvu priložnost, da se preskrbi z obrtnimi produkti in da v mestu proda svoje pridelke, tako vino, živino, platno itd. Letni velesejmi so se razvili na križiščih prometnih cest in na take sejme so prihajale cele karavane blaga. Tudi ta doba je bila zelo važna. Od konca srednjega veka do devetnajstega stoletja bila je usmerjena trgovina tako, da so produkti zahoda in juga šli preko severovzhoda in to n. pr. iz Lyona preko Frankfurtu z ene strani, a iz Italije preko Bocna v Lipsko in Frankfurt na M., odkjer so se širili po številnih sejmih Poljske in Rusije. Surovine vzhoda so šle v obratni smeri. Promet na velikih sejmih je bil olajšan vsled nizke carine, suspendiranja represalij in retorzij, osvoboditve obiskovalcev od osebnih in blagovne zapore vsled kakršnih že bodi prejšnjih obveznosti. Navzile temu, da so odpadale navadne prometne omejitve, ni bila trgovina na sejmih prepuščena sama sebi. Oblasti na sejmih in sejmске sodnije so skrbale za pravico in za red. Za prodajanje gotovega blaga so bili točno fiksirani dnevi.

Zgodovinski pomen velesejmov je bil, da so ti v časih, ko je bil promet še zelo stisnjen, omogočili razmeroma svobodno veletrgovino. Na sejmih se je kot na centrih vsega blagovnega prometa razvila tudi koncentracija plačilnega prometa. Znameniti sejmi so bili obenem tudi plačilni termini. Na njih je

tudi osnovan nastanek menice in poravnave dolgov potom skontacije. Na mnogih sejmih je bila blagovna trgovina zapostavljena denarni trgovini (Lyon, španski sejmi). Genovčani so imeli urejene menične sejme, ki so brez kakoršneoli blagovne trgovine služili edino plačilnemu prometu in so bili neka vrsta organizacije velikega kredita. Na velesejmih je nastalo novo enostavno sodno postopanje in vsled na teh sejmih vladajočih razmer se je razvilo novo trgovsko in prometno pravo. Poleg tega so oni pripomogli k razviku zadržnih organizacij tistih trgovcev, ki so trgovali v tujih deželah. Evropska mesta, kjer so se prirejali sejmi, moremo vzporediti s trdnjavami kulture, ki je iz njih prodirala na vzhod. Čim so oni opazili, da je v njihovem zaledju kultura na gotovi stopnji, potrebovali so pred seboj dežele, ki so se nahajale šele v razvoju in katere so bile s svojimi surovinami izvrstni prodajalci, nasprotno pa tudi dobri kupci njihovih obrtnih produktov.

Navedli smo že, da je že v srednjem veku nastal sejem svetega Denisa pri Parizu, kateremu so se pridružili sejmi v Troyesu, Lagnyu in Champagniji. Potem v Antwerpnu, Genovi, Lyonu in Frankfurtu n. M. Ko pa je kultura začela prodirati dalje proti vzhodu, so nastali sejmi v Leipzigu, Frankfurtu na Odri in konečno oni v Nijznjem Novgorodu in Irbitu. Iz teh so se deloma že pred vojno, posebno pa po vojni razvili naši vzorčni velesejmi, ki so se že tako udomacili, da jih današnje naše gospodarsko življenje več ne more pogrešati in kateri so nam najboljše kažipot, da se dvignemo iz povojnih gospodarskih razvalin.

Z velesejma.

Neprestano deževje, ki smo ga vsi že do grla stili, je slednjič tudi obiskovalce velesejma pripravilo do tega, da so začeli kljubovati nagajivemu vremenu. Tekom včerajšnjega dne je bilo na sejmu nepričakovano živahno in to zlasti popoldne. Sršeli dež je posnetič takorekoč nagnal v paviljone, kjer se je razvila resna trgovina. Posamezni razstavljalci so zabeležili včeraj lepo število sklenjenih kupčij, kar jih je napotilo, da se jih je za udeležbo prihodnjega vzorčnega sejma, ki se bo vršil nekako v tem času, kakor letos, prijavilo že okoli 95 odstotkov.

Med obiskovalci, ki vedno prihajajo iz različnih držav, se je včeraj javilo v velesejmiski pisarni tudi 5 trgovcev iz Smirne. Bili so prijetno iznenadeni nad okusno urejeno razstavo in so izrazili svoje zadovoljstvo.

Na uspehe letošnjega velesejma se je baš radi neugodnih vremenskih prilik gledalo precej pesimistično. Kljub temu pa se bo letošnji sejem znatno bolje obnesel, kakor laniški.

Veliko zanimanje vlada za konjsko razstavo, ki bo nameščena na posebnem prostoru.

stori in ki se vrši v nedeljo, dne 24. t. m. Prometno ministrstvo je dovolilo za transportiranje konj po železnicih iste ugodnosti, kakor za blago. Za to razstavo se je prijavilo večje število lastnikov konj, zlasti iz Stajerske.

Z ozirom na vesti, ki jih širijo nekateri, da se velesejem prihodnje leto ne vrši, smo poučeni od sejmске uprave, da se prihodnje leto velesejem brezpogojno vrši. Ze dosedaj prijavljena udeležba za prihodnje leto zadostuje za redno otvoritev velesejma. V interesu naše obrti, industrije ter trgovine, kakor v interesu celokupnega narodnega gospodarstva je, da ta nova in važna institucija ostane trajna. Možnost vsakoletne redne vršitve ljubljanskega velesejma omogočile tudi okolnosti, da vlada za našo razstavo tudi daleč v inozemstvu veliko zanimanje, in slednjič dejstvo, da so vsi dosedaj sejmi popolnoma zadovoljivo uspeli. Niso male žrtve, s katerimi dovažajo razstavljalci svoje blago v Ljubljano, vendar lahko rečemo, da se vse te žrtve krijejo za na sejmu doseženimi uspehi. In to je tudi razlog, vsled katerega napovedujejo razstavljalci svojo udeležbo prihodnje leto.

Pregled tvrdk.

Prva žebljarska in železobrotna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Začetek naslova nam pove, da je to ena najstarejših železnih industrij pri nas.

Za Jesenicami je Kropa s Kamnogorico prvi industrijski kraj na Gorenjskem. Naravna lega sama je pred davnim časom prisilila ta dva kraja, da si prebivalci zagotovijo svoj obstanek z ustanovitvijo kakoga obrta, v katerem bi bila po možnosti zaposlena večina prebivalstva.

Kropa in Kamnogorica ležita v globoki kotlini, katero obdaja s severozahodne strani visoka, z gozdovi porasla Jelovca. Teren za široka in plodovita polja je tu neugoden, vsled česar ni mogoče misliti na to, da bi se Kroparji in Kamnogorčani vzdrževali od poljskih pridelkov, ki so tako skromni, da komaj zadoščajo najnujnejši potrebi. Ob potokih, ki tečeta skozi Kropo in Kamnogorico so tedaj postavili podjetni ljudje lesene barake, ki naj bi služile kot delavnice za izdelovanje žebelj. Prve take barake so nastale v Kropi, a kmalu za tem tudi v Kamnogorici. V začetku je bil obrat zelo omejen, ker ni bilo nikakih strojev ali drugih tehničnih priprav za izdelovanje žebelj. Izdelovali so prvotno je močne žeblje za pritrjevanje železniških tračnic na prage in žeblje za podkovanje gorskih čevljev. Tuja konkurenca pa je jela kmalu izpodrivati Kroparske izdelke, ki so sloveli daleč na okoli kot solidno blago, vendar niso mogli tekmovali s cenami tujih izdelkov. Nemška žebljarska industrija je vedno uspešneje forsirala svoje blago na našem trgu, vsled česar je bilo treba začeti misliti na izpolnitev naše domače industrije, katero je bilo treba prilagoditi tudi z ozirom na moderno ureditev obratovanja inozemskim konkurentom.

In v času, ko se je o tem razmišljalo, je pretrpela Kroparska in Kamnogoriška žebljarska industrija najtežje čase. Na eni strani uničujoča konkurenca, na drugi pa pomankanje sredstev za izboljšanje lastnega obrata do konkurenčne zmožnosti. Prebivalstvo, in to zlasti ono iz Kamne gorice, je začelo upeljivati drugo, od prve royssem različno obrt in sicer čipkarstvo, katero je še danes v teh krajih deloma upeljano. Vendar je to pojav novjšega časa.

Podjetni Kroparji in Kamnogorčani so po iniciativi vplivnih organizatorjev zadržnišva uvideli potrebo, da je edina možnost, da se stara žebljarska industrija ohrani, ustanovitev zadruge. S krepko voljo in pomočjo domačega kapitala je tako nastala I. žebli. in železobrotna zadruga v Kropi in Kamnogorici. Prvotne primitivne delavnice, kjer so bili zaposleni možki in ženske ter tudi otroci in sta služila kot edina pripomočka za izdelovanje žebelj v kladivo in nakovalo ter je bilo radi tega

mogoče dnevno producirati le omejeno množino izdelkov, so se kmalu izpčemenile v moderen in razširjen obrat, ki je opremljen z vsemi potrebnimi stroji.

Tuja konkurenca je oslabela, žebljarska industrija v Kropi in Kamnogorici pa je ponovno oživela in s svojimi izdelki pokrila skoro vso potrebo domačega trga. Tu pa tam so se pojavile še vedno kake težkoče, zlasti kar se tiče nabave koksa in premoga. Pri tej priliki je treba zabeležiti, da je šla vlada, jugoslovanska namreč, Kroparjem in Kamnogorčanom v vselej na roko in je tudi prva naklonila zadrugi večja naročila.

Danes je žebljarska in železobrotna zadruga v Kropi in Kamnogorici prva in edina svoje vrste v kraljevini. Kot taka ima vsekakor najlepšo bodočnost, za kar ji jamči tudi uspešen razvoj. Svojih izdelkov pa ne razpošilja samo po naši državi, marveč izvršuje tudi inozemska naročila, ki hodo tem številnejša, čim več možnosti ji bo dane, da konkurira z izdelki tuje provenienčne tako v kvaliteti, kakor tudi v cenah. V našem zadržništvu, ki je na visoki stopnji in ki je velevažno v narodnem gospodarstvu, pa zavzema Kroparska zadruga odlično mesto, na kar niso ponosni samo Kroparji in Kamnogorčani, marveč z njimi vsi, ki pravilno pojmujejo pomen našega gospodarskega in industrijskega pokreta.

Na letošnjem velesejmu je razstavila Prva žebljarska in železobrotna zadruga svoje raznovrstne izdelke, kakor žeblje za železnice, žeblje za ladje (črne in pocinkane), žeblje za zgradbe, za čevlje, spojke za odre, za ladje in splave, železne brane, zobovje za brane, kljube za podobne, razne vijake, zakovice za tenderje, kolle in mostove, vijane čepe, verige itd. Tujci, kakor tudi domačini iz raznih delov države se živahno zanimajo za to razstavo in je zadruga že sklenila nekoliko kupčij ter prejela znatna naročila. Zadruga slovi tudi radi točne in solidne postrežbe, kar je bistveno pripomoglo k njenemu lepemu procvitu.

»MIRIM« čokolada. Paviljon H.

Z velikimi težkocami se je borila naša domača čokoladna industrija. Največja zapreka pa je bila inozemska konkurenca. Kljub vsem težkocam, pa se je našim podjetnikom z neumornim delom posrečilo doseči zadovoljivo in jako razveseljivo uspehe. Danes presegajo namreč domači izdelki v vsakem oziiru tuje ter popolnoma krijejo vso domačo potrebo. — Vse prednosti, ki jih sploh more imeti čokolada, pa ima naša domača, že po celi Jugoslaviji dobro znana »Mirim« čokolada. Poizkusite! — Nikdar več ne boste potem segali po tujih dražjih in slabših proizvodih. — V paviljonu H. je razstavljen »Morski svetilnik« iz »Mirim« čokolade, katerega si morate na vsak način ogledati.

»ELIN«.

družba za električno industrijo Ljubljana-Maribor.

Od elektrotehničnih veletrdk, ki same proizvajajo električne stroje in elektromaterijal, je na letošnjem sejmu razstavila edino »ELIN«, ki je v kratkem času svojega poslovanja v Sloveniji splošno zaslovela radi svojih prvovrstnih strojev in izdelkov. Na velesejmu se razstavni prostor »Elin-a« med vsemi odlikuje po krasni arhitektonski ureditvi — delo našega domačega umetnika g. Hussa — in po bogato založeni razstavi. Predvsem je to podjetje razstavilo veliko število dinamov in elektromotorjev, katerim se pozna na prvi pogled, da so izredno solidne konstrukcije in precizno izdelani, dalje razne električne aparate, električne peči in likalnike. Posebno pozornost vzbujajo električni ventilatorji, ki so pripravljeni za vsak salon, moderni elektromotorčki za pogon šivalnih strojev ter mali transformatorčki za hišni zvonec, kateri bodo v najkrajšem času izpodrinili dosedaj uporabljane neapraktične baterije, ki napravljajo v vsakem stanovanju veliko nesnage in zahtevajo precej posluje. Ti transformatorji pa so majhni aparati, ki se priključijo naravnost na električno omrežje hišne razsvetljave ter trajajo večno brez vsake posluje.

Največjo pozornost pa vzbujajo moderni »svetila«, kakor izdeluje to podjetje. To so takozvana »Reinlicht« svetila, ki dajejo luč, enakovredno solnčni ali dnevni svetlobi in ki imajo to prednost, da so najbolj higijenne, ker uničujejo očem škodljive rdeče in rumene žarke. Tudi se vidi vse barvane predmete pri »Reinlicht« svetilih v njihovi pravi barvi, medtem ko vsi vemo, da se pri navadni umetni luči tega ne more doseči.

Sport.

Prva hitrostna gorska avtomobilna motociklistična tekma.

Prvikrat se vrši letos v bližini Ljubljane velika športna prireditve, ki vzbujajo med občinstvom, zlasti med športniki veliko zanimanje. V dokaz nam služi prijavljena tekmovalcev, katerih se je do sedaj prijavilo že 42. Med avtomobilskimi vozači vzbujajo splošno pozornost znani športnik Savetič iz Beograda z vozom »Alfaromeo«. Dalje knez Windischgrätz z vozom »Lancolonda«. Tudi znane marke »Austro-Daimler«, »A.D.M.«, Fordspzial, Puch, Fiat, Minerva in znani drugi specialni dirkalni vozovi se udeležajo tekme. Prominentni vozači motociklistične panoge Jugoslavije iz Beograda, Stajerske, Hrvatske, Kranjske so na štartni listini. Razgledne točke tekmovalne proge so prvovrstne, tako da bo publika imela lep razgled na zanimive ovinke, vijuge in strmine. Za ljubljansko občinstvo je jako prikladen vrhniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane v nedeljo ob enčetrh na 2. popoldan. Tekma se vrši pri vsakem vremenu v nedeljo, dne 24. t. m. ob pol 4. popoldan.

Sokoilstvo.

V nedeljo 24. t. m. gremo v Stražišče pri Kranju, da vidimo telovadni nastop Sokolskega društva in ga s svojim posemom uverimo, da je na pravi poti v boju proti nazadnjaštvu. Telovadni nastop se vrši ob 15. uri na »Pantah«. Po telovadbi se bomo bratski zabavali v Sokolskem domu.

Ljubljana

Laternanov dreved

Circus

Cossmy

danes in dnevno

zvečer 8 zvečer

20 senzacij.

V nedeljo, 24. avgusta

2

gala predstave

popoldne ob 4. in 8. uri.

Dnevno predpoldne od

10. do 1. ure

velika razstava

eksotičnih živali.

Predprodaja vstopnic

pri cirkusnih blagajnah.

OBLEKE

Edino

kar bo dalo kaj uspeha Vaši razstavi na Ljubljanskem velesejmu je

oglas

katerega že pravočasno prijavite upravi

„Nar. Dnevnika“

VSEM,

ki hočejo dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo **KOLINSKO CIKORIJO**

Kar Vi hočete

to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine. Poizkusna pošiljka Din 28.—. Lekarnar Eug. Feller Stubica Donja, Elzatrč 357, Hrvatska

Primarij
dr. Jos. Pogačnik
ordinira zopet redno za očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni.

Oglašujte v „Nar. Dnevniku“!

Pohištvo

vseh vrst, oprave za spalne sobe iz trdega in mehkega lesa, kator za jedilne sobe, kuhinjske oprave, pisarne itd. priporočam po jako ugodnih cenah

Josip Andlovic,
strojno mizarstvo
Karlovska cesta štav. 22.
ZALOGA POHISTVA.
Komenskega ulica štav. 28

Tvornica prvovrstnih igrač
M. Raunacher
Ljubljana, Poljanska cesta 13
Paviljon „E“ 92/b.

Bernh. Stoever-Werke - Razstava v paviljonu F 148

Stettin
Zastopnik L. Baraga
Ljubljana, Selenburgova 6/l.
slovitih pisalnih in „Stoever“ šivalnih strojev.
Šivalni stroji jamstvo 15 let! Pisalni stroji 2 leti!

MAGGI-jeva zabela dopolnjena za 25 do 50% ceneje.
Ne zavržite torej Vaše izpraznjene MAGGI-jeve steklenice, temveč pustite si jo od Vašega trgovca po znižani ceni zopet napolniti! Za to so pripravne samo MAGGI-jeve steklenice številka, 0, 1, 2 in 3. Pazite na to, da se Vaša s seboj prinese prazna steklenica samo iz te velike MAGGI-jeve steklenice dopolni.

SUKNO

Gg. trgovcem! Z ozirom na ljublj. velesejm sem nabavil za jesensko in zimsko sezijo izredno množino vsakovrstnega **SUKNA** primerne za vse pokrajine Jugoslavije. — Cene so ugodne. — Izbira velika in znano strokovno izbrane kvalitete pri tvrdki
J. GROBELNIK, LJUBLJANA, Mestni trg štav. 22.

SUKNO

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici

Brzjavke: Zadruga Kropa

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Telefon interurban: Podnart 2

Žebli za železnice. Žebli za ladje, črni ali pocinkani. Žebli za zgradbe. Žebli za čevlje. Spojeke za odre in prage. Spojeke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuge za podobe, zid itd. Vijaki z maticami. Zakovice za tenderje, kotle in mostove. Vijačni čepi. Verige.

Portland-cementna tovarna delniška družba
Dovje v Mojstrani

priporoča

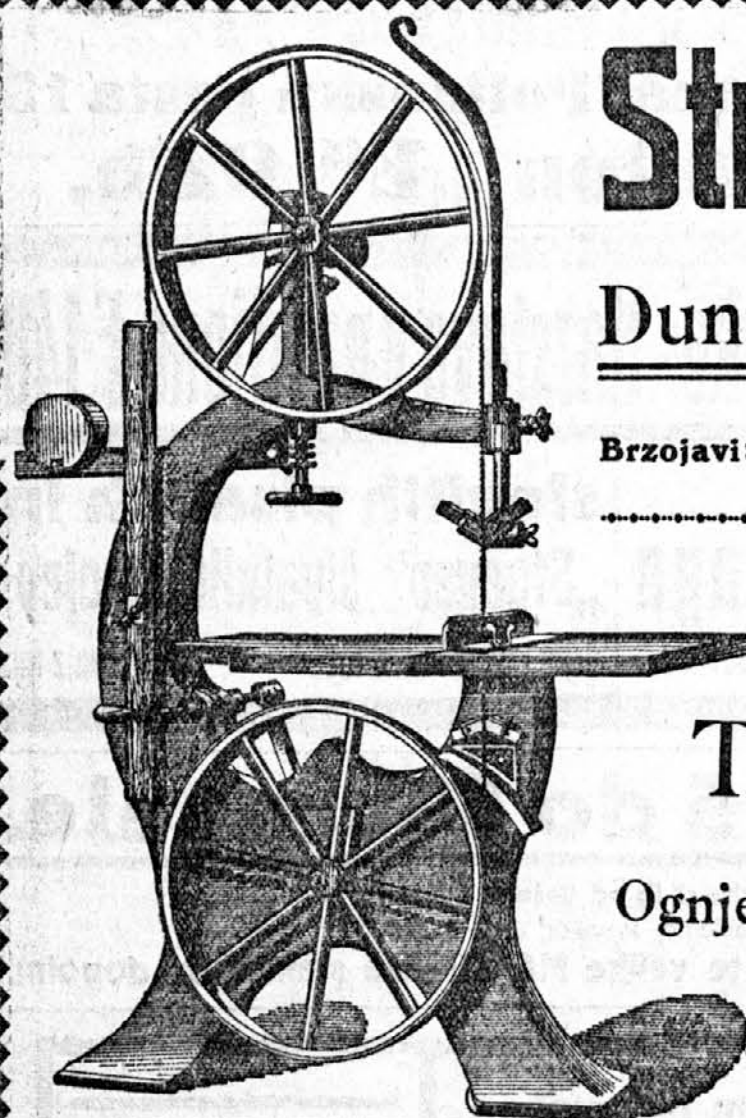
prima portland-cement

katerega izdeluje iz umetne zmesi krede in ilovice v vedno enakomerni, predpise daleč presegajoči kakovosti.

Strojne tovarne in livarne d.d.

Dunajska cesta 35 **Ljubljana** Dunajska cesta 35

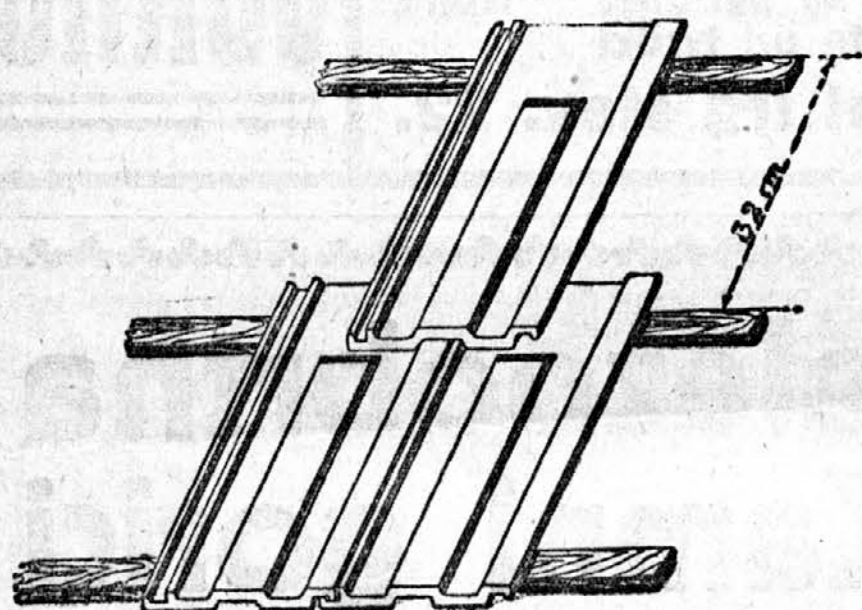
Brzjavi: „Stroj“ **Na velesejmu paviljon F** Telefon 142 in 230

Stroji za obdelovanje lesa — Turbine
Transmisije in železne konstrukcije

Ognjegasne potrebščine **ZVONOVI** Sesaljke — Armature

Železolivarna — Kovinolivarna

Opozarjamo na naš paviljon
na velesejmu!

Najcenejše strešno kritje!

ZDRUŽENE OPEKARNE D. D. LJUBLJANA
Miklošičeva cesta 13

preje **VIDIC-KNEZ** tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini,
tako j dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema,
zareza ma, kakor tudi bobrovcev (biber) in

--:- zidno opeko -:-

Na željo se pošlje takoj popis in ponudba!

Ustanovljeno leta 1874.

JUGOSLOVANSKA INDUSTRIJA OLJA IN BARV

(Industrie Yougoslave de Huiles & Couleurs)
d. d.

DOL PRI LJUBLJANI (Slovenija)

proizvaja vsakovrstne zemeljske, pigmentne in kemične barve od
najnavadnejše do najfinejše vrste

Paviljon E, koja 29-30